A° 1852. VRIJDAG den 6. Februarij. N°. 16.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE en STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

ITALIE.

ROME 28 Januarij.

In de eerste dagen dezer week hebben er weder des avonds heftige vechtpartijen plaats gehad tusschen de Fransche en Romeinsche soldaten, vooral in den omtrek van 't Venetiaansche paleis. Sterke patrouilles Franschen hebben er een einde aan gemaakt.

— De verwisseling van den *Keizerlijken arend* voor den Gallischen haan zal hier bij 't fransche leger plaats hebben op eene groote wapenschouwing; de Paus zal de nieuwe veldteekenen inzegenen.

— Het edict nopens de karnevals-vermaken is thans bekend gemaakt. Verkleeding wordt toegestaan, doch de gezigtsmakers zijn verboden, waardoor de volksvermaken toch zullen belemmerd worden.

— De politie alhier heeft een geheime drukkerij ontdekt en in beslag genomen. Het personeel is gearresteerd en verbannen. Het waren mannen het gouvernement vijandig; onderanderen de heer *Genealli*, redacteur van *de Saggiatore*, ten tijde van *Mazzini*.

TURIJN 30 Januarij.

De wet over de publieke zekerheid wordt in onze Kamer der afgevaardigden behandeld. De artt. nopens de landloopers en verdachte lieden zijn reeds aangenomen. De afgevaardigde *Mellana* vindt echter de geheele wet onvoldoende, en wil ze nog aan eene commissie zenden. Het getal leden was heden niet voltallig om over dit voorstel te stemmen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 1 Februarij.

De medeleden van de tolconferentie zijn door den Keizer ter middagmaal genoodigd. De terughouding van Pruissen, zegt men, ligt meer in den vorm dan in het wezen der zaak, daar de Berlijnsche regering met der daad niet zoo geneigd meer is den vrijen handel te begunstigen.

— Bij een onderzoek der zaak van het Polytechnische instituut is gebleken, dat de jonge lieden in een geheim verbond waren gewikkeld. Een 20tal is in hechtenis. Bij eenigen heeft men plannen van vestingwerken en andere stukken gevonden.

— De Eilbote, uit Munchen, welke veel naar Tyrol en Salzburg werd gezonden, is niet alleen aldaar, maar door geheel Oostenrijk verboden. In den drukkendsten tijd van *Metternich* is de gewetensdwang niet zoo groot geweest als thans. Bij de boekhandelaars worden elk oogenblik huiszoekingen gedaan, en vele boeken in beslag genomen. De boekhandel met Duitschland zal spoedig geheel ophouden, dewijl nieuwe werken niet worden aangenomen, uit vrees voor confiscatie.

— 3 *Feb.* 5 pCt. $94^3/_4$ à $^7/_8$; N. L. $94^5/_8$; $4^1/_2$ pCt. $84^3/_4$; bank 1222.

KEULEN 3 Februarij.

Generaal *Lamoricière* heeft heden onze stad verlaten en zich naar Belgie begeven.

— De ministeriele verandering te Koppenhagen wordt door de Kamers kwalijk opgenomen. Op den dag van de koninklijke afkondiging zijn de leden van de Kamer gezamentlijk gegaan naar den graaf *A. G. Moltke*, afgetreden minister, om hem te hopen, zitting te blijven houden in de Kamer. Toen hij den volgenden dag in de Kamer kwam ontvingen de leden hem en zijn ambtgenoot den heer *Tillisch* staande. — De Kamers hebben inlichtingen gevraagd omtrent de ministeriele wijziging. — De *Dagbladet* vraagt de in staat van beschuldigingstelling van de ministers, die de koninklijke besluiten van wijziging hebben geteekend.

ENGELAND.

LONDEN 3 Februarij.

De koningin heeft heden met de gewone plegtigheid het Parlement geopend. De troonrede is echter niet zoo belangrijk als men verwacht had. Op enkele minder gewigtige zinsneden na, luidt ze aldus:

„Ik onderhoud steeds met de vreemde mogendheden de meest vriendschappelijke betrekkingen.

„De verwikkelingen met de hertogdommen van Sleeswijk en Holstein hebben voortdurend mijne aandacht bezig gehouden. Ik heb alle reden te hopen, dat het verdrag tusschen Duitschland en Denemarken, voor twee jaren te Berlijn gesloten, binnen kort volledige uitvoering zal bekomen.

„Ik betreur het, dat de oorlog, die zoo ongelukkig op de oostelijke grenzen van de Kaap de Goede Hoop is uitgebroken, voortduurt. U zullen de stukken worden ter hand gesteld, welke inlichtingen geven omtrent de vorderingen van dien oorlog en de maatregelen, die zijn genomen, om dien ten einde te brengen.

„Terwijl ik met voldoening de rust in het grootste deel van Ierland heb behouden gezien, betreur ik diep, dat ik melding moet maken van de ernstige misdaden, die in sommige graafschappen hebben plaats gegrepen.

„Daar waar er vermeerdering is in het budget, zullen u inlichtingen gegeven worden, welke ik vertrouw, dat u zullen aantoonen, dat die vermeerdering noodzakelijk is voor de krachtige handhaving van eene vredelievende staatkunde en voor de eischen van eene wijze staatshuishouding.

„De verbeteringen in de regterlijke administratie hebben mijne aandacht ernstig bezig gehouden; wetten dienaangaande zullen u worden voorgesteld.

„Daar niets meer de rust, den voorspoed en het geluk van een land bevordert, dan de goede en onpartijdige regtspleging, beveel ik die maatregelen aan uw verstandig oordeel in 't bijzonder aan.

„De invoer van het vertegenwoordigend stelsel in Nieuw-Zeeland biedt geene moeijelijkheden meer, maar de inrigting er van verdient toch nader onderzoek.

„Ik verheug mij u te kunnen mededeelen, dat de groote verminderingen in de belastingen, in de laatste jaren ingevoerd, geene gelijke vermindering in de staatsinkomsten hebben gebragt. De ontvangst van het laatste jaar is voldoende geweest voor de eischen van de algemeene dienst, terwijl de vermindering der belastingen heeft gestrekt tot verligting en heeft medegewerkt tot het welzijn mijner onderdanen.

„Het is me als een gunstig oogenblik voorgekomen, om te onderzoeken of het niet geschikt ware in de wet betrekkelijk de vertegenwoordiging der gemeenten in het Parlement, die veranderingen te brengen, welke noodig zullen worden geoordeeld, om de grondslagen te verbeteren, waarop die wet rust.

„Ik vertrouw, dat gij, bij dat onderzoek, u zult vasthouden aan de erkende beginselen van de grondwet, waarbij de aanspraken der kroon, de magt der beide Kamers, de regten en vrijheden des volks evenzeer zijn verzekerd."

— Volgens tijdingen uit de Vereenigde Staten zou de President de zaak met den Oostenrijkschen gezant geschikt hebben, omtrent de nota over de ontvangst van *Kossuth* en de woorden door den heer *Webster* te dier gelegenheid over Oostenrijk geuit. De laatste moet evenwel de intrekking van die woorden geweigerd hebben.

— Gec. $96^1/_8$ à $^1/_4$; Bank. 216 à 217; Holl. $2^1/_2$ pCt. $58^1/_2$; Belg. $4^1/_2$ pCt. 93; Bras. 95; Mex. $33^1/_4$; Sp. Act. $28^1/_8$ à $^3/_8$.

PER TELEGRAAF.

LONDEN Woensdag 2 ure.

„Gister avond, na de koninklijke sitting, en nadat het huis der Gemeenten de plaats van zijne gewone vergadering had ingenomen, en de eerste werkzaamheden van elke heropening der zitting waren afgeloopen, zijn er door het hoofd van het kabinet korte, maar belangrijke verklaringen afgelegd.

„Lord *John Russell* heeft uiteengezet, dat hij de aftreding van lord *Palmerston* had aangeraden, omdat deze aan den Franschen gezant, graaf *Walewski*, zijne bepaalde goedkeuring had te kennen gegeven over den Coup d'Etat, en dat wel zonder daartoe den raad der kroon in te winnen. Het gevoelen van lord *Russell* is trouwens, dat *Lodewijk Napoleon* den 2. Dec. in het belang van Frankrijk heeft gehandeld, en dat de vijandige houding der Engelsche pers hierin ook door hem wordt afgekeurd.

„Lord *Palmerston* heeft hierop het woord genomen. Hij erkent, dat het onderhoud met den graaf *Walewski* heeft plaats gehad, maar ontkent, dat dit onderhoud eenig officieel karakter had.

„Na die beraadslaging is het adres in antwoord op de troonrede aangenomen. De indiening van de nieuwe hervormings-bill is tegen maandag bepaald."

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Februarij.

Ofschoon de wet op de verkiezingen niet is afgekondigd, spreekt de heer *Granier de Cassagnac* reeds van 't geen de regering moet doen, als de verkiezingen niet naar wensch uitvielen. Hij verlangt dan eenvoudig eene ontbinding op grond van de souvereine magt van den president. Te dezer zake wagen het *J. des Débats* en *l'Union* eene bespiegeling over den aard van een wetgevend ligchaam. Die bespiegeling is zeer gematigd; 't is toch een gelukkig verschijnsel, nadat de censuur sinds zoolang alle staatkundige redeneringen belette.

— De gen. *Cavaignac* houdt zich bezig met het schrijven zijner gedenkschriften. — De heer *Cabet*, die sinds zijne vrijspraak voor het hof van appel te Parijs in Frankrijk vertoefde, is op bevel der regering uit de republiek verbannen. — De heer *Proudhon* zal spoedig den kerker verlaten, nadat hij zijne driejarige gevangenisstraf heeft ondergaan. — Stellig verzekert men, dat de veroordeelde oudleden der wetg. vergadering niet naar Cayenne zullen vertrekken.

PARIJS 3 Februarij.

De *Moniteur* maakt heden de kieswet bekend.

Het geheele getal der afgevaardigden van het Wetgevend Ligchaam is 261. Volgens de grondwet zou er [illegible] één afgevaardigde op de [illegible] kiezers [illegible]. Volgens de nieuwe [illegible] elk [illegible] 000 kiezers daar te boven [illegible] te meer.

[illegible] zullen in de vergadering [illegible] vertegenwoordigd worden.

De verkiezing is algemeen en direct, bij geheime stembriefjes.

De kiesvergaderingen zullen gehouden worden in de hoofdplaats der gemeente, waar verschillende sectien zullen kunnen gevormd worden, naar de uitgebreidheid van het kiesdistrict.

De afgevaardigden kunnen noch vervolgd, noch in staat van beschuldiging gesteld, noch veroordeeld worden, dan door de [illegible] door een in de vergadering van het Wetgevend ligchaam uitgesproken.

Tijdens de zitting, en gedurende zes weken die haar voorafgaan en zes weken welke op haar volgen, zullen de leden niet vervolgbaar zijn.

Alle Franschen, die den ouderdom van 21 jaren bereikt hebben, zijn kiezers zonder census, zoo zij door generlei wettelijke bepaling daartoe onbevoegd zijn verklaard.

De militairen in werkelijke dienst zullen op de lijsten geplaatst worden der gemeenten, in welke zij voor hunne dienst wonnden. Ze zullen echter alleen kunnen medestemmen, als ze op het oogenblik der verkiezing in de gemeente zich bevinden, waar zij zijn ingeschreven.

Voor de verkiezing van den president zal de wijze van stemming door het leger door eene nadere wet bepaald worden.

De kiezerslijsten, die gediend hebben voor de verkiezing van den President op 20 en 21 December, zijn geldig verklaard voor de aanstaande verkiezingen.

Verkiesbaar zijn alle kiezers die den ouderdom van 25 jaren bereikt hebben.

Elke betrekking, door den Staat bezoldigd, wordt onvereenigbaar verklaard met het mandaat van lid van het Wetgevend Ligchaam.

Vijf departementen zullen ieder slechts éénen vertegenwoordiger benoemen; zeven en twintig benoemen er 2; dertig 3; zestien 4; vijf, 5; het departement la Seine inférieure benoemt er 6; het departement le Nord, 8; het departement la Seine 9.

De kiezers zijn opgeroepen tegen Zondag den 29 Februarij.

In deze wet, die over 't geheel te prijzen is, is het artikel over de onvereenigbaarheid opmerkelijk. De ambtenaren zijn namelijk verkiesbaar tot afgevaardigden, maar verliezen bij hunne verkiezing hunne betrekking. Evenzeer kan een afgevaardigde een post aanvaarden, doch hij geeft dan van zelf zijn ontslag als vertegenwoordiger. — Alleen kunnen de hooge ambtenaren, die door de regering ontslagen worden, zich niet verkiesbaar stellen binnen de zes maanden na hun ontslag, om alzoo niet partij te trekken van de populariteit, die een in ongenade gevallene altijd voor zich wint.

De bepaling, waarbij de stemming van het leger bijna geheel wordt te niet gedaan, is in zoo verre regtig, dat het leger niet stemmen maar gehoorzamen moet, en dat de krijgstucht den soldaat in eene geheel andere stelling plaatst, dan waarin de burger leeft. Waarom echter bij die overtuiging niet de stemming door het leger eenvoudig opgeheven? De vrees voor ontevredenheid kan misschien iets hiertoe bijgedragen hebben.

Nog een besluit bevat de *Moniteur*, waarbij het herstellen van godsdienstige vrouwenvereenigingen wordt gemakkelijkt. — Dit moet weder in den smaak der legitimisten vallen.

— De verkoop van de koninklijke bibliotheek afkomstig van *Lodewijk Philips*, zal den 8. Maart plaats hebben. — Den 14. dezer is de verkoop aangekondigd van het paviljoen van Wurtemberg, te Neuilly, [illegible] op een inzet van 111,000 fr. Daar dit [illegible] verbeurd verklaarde goederen, verwacht [illegible] dat de verkoop zal belet worden en [illegible] ding hierover zal beginnen.

— Tegen het einde dezer maand moeten te Bordeaux geleverd worden 80 houten barakken met 25 kamertjes en 4 met 50 kamertjes. Deze barakken zijn voor Cajenne bestemd, tot huisvesting der derwaarts verbannen personen.

— De gelukkige winner van de 400,000 fr. de wijngaarder *Hugonnet* te Eparney heeft een allernuttigst gebruik gemaakt van de hem plotseling toegevallen rijkdom. Na aan zijne twee kinderen elk 100,000 fr. te hebben geschonken heeft hij 70,000 fr. gegeven tot verbetering der gemeentewegen, en tot het maken van twee fonteinen, daar de plaats gebrek aan water had, en de plaatselijke inkomsten toch geene groote kosten veroorloofden. De hem overgeblevene 130,000 fr. zijn hem overvloedig genoeg om rustig zijne dagen te eindigen.

— 3 pCt. 64,25 à 64,60; 5 pCt. 102,70 à 103; Bank. 2640; 5 pCt. Belg. 100½; Rom. 90; Piem. 89,50; Sp. 37½; 3 pCt. 40⅝; 4½ pCt. Russ. 99¾.

PER TELEGRAAF.

PARIJS, Woensdag middag.

„De *Moniteur* bevat heden de tabel der kiezersinschrijvingen voor elk departement.

„Verder deelt ze verschillende benoemingen mede in de marine. De schouts bij nacht *Bruat*, *Laplace* en *Dubourdieu* zijn bevorderd tot vice-admiraal, de kapiteins *Jacquinot*, *Charner* en *Lebarbier de Tinan* tot schout bij nacht, terwijl er nog zes scheeps-kapiteins, 8 fregat-kapiteins en 16 luitenants zijn benoemd."

BELGIË.

BRUSSEL 3 Februarij.

Naar men verzekert, is er tusschen den heer *Masui*, directeur der Belgische spoorwegen en telegrafen, en den heer *van der Kun*, ten dien einde door de Hollandsche regering afgevaardigd, een verdrag geteekend ter daarstelling van eene telegrafische linie tusschen België en Holland. Deze linie zal beginnen te Antwerpen en langs Breda naar Rotterdam loopen. De werken zullen beginnen, zoodra de ratificatiën zullen gewisseld zijn.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE 4 Februarij.

Gisteren is in de Tweede Kamer, op voorstel van den heer *Dirks*, nadat met gesloten deuren deswege was beraadslaagd, besloten om 't geheim op te heffen, ten aanzien van 't geen betrekkelijk het Handelsverdrag met Belgie in commité generaal is overwogen, en zal derhalve, wat deswege is aangeteekend, worden gedrukt en medegedeeld.

De beraadslagingen over de wet op de jagt zijn voortgezet, en de artikelen tot art. 45 zonder eenige belangrijke wijziging aangenomen.

— In de zitting van de Tweede Kamer van den 3. Februarij is ingekomen eene aanbevelingslijst van den Hoogen Raad der Nederlanden, tot aanvulling der vacature bij dien Raad, ontstaan door het overlijden van den heer mr. *Hugo Gevers*. De lijst is aldus zamengesteld: 1°. jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, adv.-gen. bij het prov. geregtshof van N. Holland; 2°. mr. *P. Bagkes*, vice-president bij het prov. geregtshof van Z. Holland; 3°. mr. *J. Crans*, raadsheer bij het prov. geregtshof van Z. Holland; 4°. mr. *J. S. Vernède*, adv.-fiscaal voor Zr. Ms. land- en zeemagt; 5°. mr. *J. D. W. Pape*, officier van justitie bij de arrond. regtbank te 's Hertogenbosch; 6°. mr. *W. J. C. van Hasselt*, lid der arrond. regtbank te Amsterdam.

Ook is ingekomen eene missive van den staatsraad, directeur van het kabinet des Konings, houdende mededeeling, dat Z. M. zich vereenigd heeft met het ontwerp, betrekkelijk het tusschen Holland en Belgie gesloten verdrag van handel- en scheepvaart. — Aangenomen voor kennisgeving.

Nog is ontvangen eene missive van den minister van oorlog, houdende mededeeling van het Koninklijk besluit, tot organisatie van het wapen der cavalerie. — Gelijk besluit.

— De commissarissen des Konings bij de beide schouwburgen hebben, overeenkomstig de bevelen van Z. M., den koninklijken Franschen schouwburg alhier ontbonden, met het einde van het loopende tooneeljaar, en dus met den 31. Mei aanst.; zullende er, ten gevolge van Zr. Ms. beschikkingen, van dat tijdstip af, in het schouwburg-gebouw nationale voorstellingen worden gegeven.

GORINCHEM 2 Februarij.

Den 31 Jan. is door de marechaussées gevankelijk naar Woudrichem vervoerd *Ma van Bungen*, dienstmaagd bij *L. Kombée*, aan den [illegible]dijk, onder Almkerk, onder verdenking van [illegible]. Tot deze verdenking schijnt [illegible] gegeven te hebben:

Even na middernacht [illegible] ontstond brand in de [illegible] van *L. Kombée*, welke het eerst door de dienstmaagd ontdekt werd waarvan zij de huisgenooten oogenblikkelijk kennis gaf, en welke brand spoedig gebluscht was.

Haar zonderling gedrag schijnt echter het vermoeden te hebben opgewekt, zelf den brand gesticht te hebben, doordien zij in plaats van dien te helpen blusschen, ijlings de woning verliet en eerst terugkwam toen de brand reeds gebluscht was. Toen de marechaussée den volgenden dag naar den brand onderzoek deden, en men haar ondervragen wilde, ontvlugtte zij door een raam naar hare moeder, welke in de nabijheid woont, waar men haar meester werd. (*Gorinchemsche Cour.*)

AMERSFOORT 5 Februarij.

Vrijdag 30 Jan. jl., des voormiddags omstreeks ten 11 ure is de bouwhoeve van den heer *Bosch van Drakestein*, bewoond door *L. ten Hoorn* in het gehucht Koudhoorn, gemeente Soest, geheel afgebrand. Genoemde landbouwer, met zijne vrouw naar de Amersfoortsche weekmarkt gegaan, had de zorg voor zijn goed opgedragen aan een 14jarigen knaap en aan een meisje, dat dien leeftijd nog niet had bereikt. Van het door hen aangelegde en knappende vuur sprong eene vonk op de kat, die aan den haard lag; deze zich bezeerd gevoelende, nam de vlugt naar het achterhuis, waar zij zich zoo heeft weten te verbergen, dat de kinderen haar niet hebben kunnen vinden, maar weinige oogenblikken daarna uit het achterste gedeelte der woning de vlam moesten zien uitbarsten. Daar het huis op een half uur afstands van den Soesterberg, drie kwartier uurs van de kom der gemeente en één kwartier van andere huizen was afgelegen, was alles, de geheele inboedel, het bouwgereedschap en vijf koeijen verbrand, eer men hulp kon verleenen, zijnde er slechts twee varkens gered, terwijl de knaap en het meisje nog tegenwoordigheid van geest genoeg hebben gehad, om het tweejarig kind uit de wieg op te nemen en aan een wissen dood te ontrukken. (*Amerf. C.*)

— In het afgeloopen jaar zijn te Amersfoort geboren 475 kinderen, als 237 jongens en 238 meisjes, overleden 270 personen als 133 van het mann. en 137 van het vrouw. geslacht. Den 1. Januarij 1852 bestond de bevolking uit 12,357 zielen, waaronder 5826 mannen, en 6531 vrouwen en 348 man van het garnizoen.

UTRECHT 5 Februarij.

Van het onlangs uitgegeven werk des hoogleeraars *Opzoomer*, *de weg der wetenschap*, handboek der Logica, is eene Hoogduitsche vertaling in het licht verschenen.

— Men verneemt, dat de Akademische Senaat te Groningen den heer *J. ab Utrecht Dresselhuis* benoemd heeft tot theologiae doctor honoris causa.

— Gedurende de maand Jan. zijn over den Rijnspoorweg vervoerd 21,952 reizigers, als van Amsterdam 7119, Utrecht 5963, Arnhem 8901; opbrengst ƒ 28,743,50, — opbrengst der goederen, enz. ƒ 9,605,97, te zamen ƒ 38,347,27.

— Gedurende de maand Jan. zijn over den Hollandschen spoorweg vervoerd 51,370 reizigers, als van Amsterdam 9,772, Haarlem 6019, Leyden 5305, 's Gravenhage 10,227, Rotterdam 9554, enz.; opbrengst ƒ 48,086,40, opbrengst der goederen ƒ 9,159,02, te zamen ƒ 57,245,42.

— Ons is het volgende toegezonden, als overgenomen uit het *Handelsblad* van 22 December j.l.

F. J. Rudolph Willmers werd in 1820 te Kopenhagen geboren. Reeds vroegtijdig ontwikkelde zich zijn uitstekende muzikale aanleg, en wel zoodanig, dat zijn vader de president *Willmers*, die vreesde, dat zijn geliefkoosd plan, om hem tot eenen advokaat te maken, mogt gedwarsboomd worden, besloot, hem van de muziek af, en met gestrengheid aan de regtsstudie te zetten. Maar dit verdroot den jongen *Willmers*; hij nam de vlugt, ging naar Bergen en bij een togt over den ijsberg had hij het ongeluk in een afgrond te storten, en zich zoodanig

de regterhand te bezeeren, dat hij ze vier maanden lang in eene doek moest dragen. Dezen tijd maakte hij zich ten nutte om zijne linker op de piano-forte te oefenen en verkreeg daardoor eene kracht en vaardigheid in deze hand, dat hij [illegible] andere pianisten overtreft. Na zich met zijnen vader te hebben verzoend, ging hij bij *H[illegible]* te [illegible] en bij *Schneider* te Dessau zijne muzikale studien voortzetten. In 1838 deed hij zijne eerste kunstreis door Duitschland, Zweden, Noorwegen en Denemarken. Na een weinig te hebben uitgerust, [illegible] hij in 1840 ten tweeden male in Duitschland, bezocht vervolgens Hongarije, Oostenrijk, Italië, Frankrijk, enz, overal de schoonste lauweren oogstende. Omtrent zijn voorkomen en spel zegt een Fransch dagblad van 1847 onder anderen het navolgende:

„*Willmers* ziende, vermoedt men niet, met welken razenden Roland men te doen heeft. Hij is een jonkman van een teerghoudend, koel voorkomen, eenigzins stijf in gang en houding, met gulle, openhartige gelaatstrekken en met glad gestreken haar. Maar zoodra hij aan de piano-forte gezeten is, is het geen mensch meer, maar een bovennatuurlijk fantastisch wezen. Al de booze geesten der hel op de groote klok van Notre-Dame trommelende, zouden zulk een geweldig gedruisch niet kunnen maken. Men heeft gezegd, dat *Liszt* de snaren stuk slaat, de toetsen breekt en het instrument in stukken doet vliegen. De hand van *Liszt* is eene zachte vrouwenhand, vergeleken met de linkerhand van *Willmers*; maar ondanks de onbeschrijfelijke woede, waarmede deze de piano-forte aantast, zijn zijne accoorden volkomen zuiver, de kwaliteit van zijne toonen heerlijk en zijn spel van eene onberispelijke juistheid. Wanneer hij zijne krachtige, zielvolle, wegslepende compositien op een Erardsch vleugelpiano uitvoert, meent men een orkest van zes honderd leden, in plaats van één eenig instrument te hooren."

Aan de Redactie van het Tijdschrift de Gids.

In het dezer dagen verschenen nommer van uw Tijdschrift, lees ik eene kritiek van de door mij vóór eenige maanden uitgegeven brochure: *de Russische schuld.* Over de waarde of onwaarde der recensie mogen anderen beslissen: ik heb geen' lust op nieuw te betoogen, wat door deskundigen is geoordeeld, overduidelijk bewezen te zijn. Maar, wat mijne eer niet duldt onaangeroerd te laten, het is de valschaardige en toch naamlooze aantijging, welke in den aanhef van die kritiek voorkomt. — „Met zeldzame grootmoedigheid, wordt daar gezegd, is de man, dien wij voorheen, *als doortrokken met Belgische revolutionaire begrippen, hoorden* afmalen, tot lofredenaar opgetreden van datzelfde Ministerie, dat destijds een zeer waakzaam oog op hem hield: „*quantum mutatus ab illo.*" Gewoon zonder omwegen te spreken, zal ik den heer *J. Heemskerk Bz.*, wien ik als den steller van dat stuk *hoor* noemen, en wiens naam het eerst op het titelblad van het Tijdschrift prijkt, ronduit te kennen geven, dat het *laf hartig* is, zich met behulp van eene zoodanige inkleeding tot voertuig van dwazen achterklap te verlagen. *Doortrokken met Belgische revolutionaire begrippen!* De heer *Heemskerk preciseere*, zoo hij kan, én die begrippen, én de feiten, uit welke de verwantschap tusschen die begrippen en mijne handelingen in de jaren 1830—1839 zoude moeten blijken. Ik wensch hem, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, inmiddels die liefde tot het Vaderland en tot de waarheid toe, welke mij noch onder het Ministerie *van Maanen*, noch onder dat van de heeren *van Hall* en *de Jonge van Campen Nieuwland* belet heeft, standvastig mijne gevoelens te uiten, gelijk ik, onwankelbaar afkeerig van het aanbidden der opgaande zon, zal voortgaan, die onder het Ministerie *Thorbecke* te belijden.

G. W. VREEDE.

Utrecht, 4 Febr. 1852.

Het BESTUUR der AKADEMIE van BEELDENDE KUNSTEN, BOUW-, TOEGEPASTE WERKTUIG- en ZEEVAARTKUNDE, onder den naam *MINERVA*, te Groningen, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

1) Dat op de uitgeschrevene Prijsstoffe in het vak der Schilderkunst: „Eenige Schapen en een paar Bokken, door de avondzon beschenen, op een Heideveld door twee Kinderen met een' Hond huiswaarts wordende gedreven," zijn ingekomen vier Schilderijen, geteekend met de navolgende spreuken:

No. 1. „Door de Natuur te bestuderen, leert men hare schoonheid kennen."

No. 2. „Niets erlangt de mensch zonder moeite."

No. 3. „Niet dat ik het alreede gegrepen heb, maar ik jaag er na."

No. 4. „Wilt ge uw kennis zien vermeêren, tracht door de Natuur te leeren."

Terwijl bovendien nog eene Schilderij is ingezonden, welke echter als eerst op den 25. November ll. aan het Lokaal der Akademie bezorgd, buiten beoordeeling heeft moeten blijven.

2) Dat in het vak der Teekenkunst, waarin gevraagd was: „Het Inwendige eener Boerenschuur, waarin, onder anderen, eenige Varkens en Hoenders rondloopen, met verdere eigenaardige stoffaadje," zijn ingekomen drie Teekeningen, geteekend met de spreuken:

No. 1. „Het leven is kort, de kunst is lang."

No. 2. „Il n'est point de serpent ni de monstre odieux qui par l'art immité ne puisse plaire aux yeux."

No. 3. „De Natuur is de beste leermeesteres."

3) Dat, volgens het, door de overeenkomstig de wet zamengestelde Commissie uitgebragt rapport, het aan de Beoordeelaren, na onderlinge vergelijking der Stukken, niet moeijelijk is geweest, tot een bepaald besluit te geraken; komende de meer bijzondere beoordeeling der Commissie kortelijk hierop neder:

De Schilderij no. 1 heeft wel de eischen van het Programma in vele opzigten in het oog gehouden; is in sommige opzigten niet onbevallig, maar lijdt aan groote gebreken. Zoo zijn al de figuren — een hoofdpunt bij dit programma — misteekend, stijf en onbevallig; de kinderen, die echter als zoodanig naauwelijks kunnen worden erkend, komen niet in 't minst uit; het Landschap stelt niet genoeg een Heideveld voor en wordt in deze Schilderij vooral gemist de onderlinge evenredigheid in de grootte der figuren.

De Schilderij no. 2 voldoet in vele opzigten minder aan de voorwaarden van het Programma, dan de Schilderij zoo even beschouwd. Immers de kudde Schapen en Bokken, enz., zijn hier geheel als bijzaak behandeld; de lucht is somber, vuil, stelt geen avondzon voor en is verder niet in overeenstemming met het doorvallend zonnelicht op den eersten grond, noch met den toon van geheel het landschap.

De Schilderij no. 3 heeft wel eenige verdienste in de voorstelling, maar bevat geene harmonie, geene waarheid genoeg, en is middelmatig bearbeid. De lucht duidt geenszins de avondson aan, is hard, onnatuurlijk, blaauw; de figuren zijn hier en daar niet goed geteekend en de voorstelling der kinderen is geheel mislukt, om niet te zeggen dat geheel de voorstelling niet getrouw is aan de eischen der vraag.

De Schilderij no. 4, eindelijk, heeft in zeer vele opzigten de eenparige goedkeuring der Beoordeelaren weggedragen. Wel stelt deze Schilderij, als men de zaak ten allerstrengste wil opvatten, eigenlijk niet voor *een Heideveld*, en worden welligt de figuren niet genoegzaam door de avondzon beschenen, — doch dit zijn vlekjes, die verdwijnen bij de vele en velerlei wezenlijke verdiensten, die in het stuk worden opgemerkt. De Schilder heeft den geest der Prijsvraag goed gevat en uitnemend wedergegeven; de hoofdzaken der vraag zijn bij hem hoofdzaken gebleven. Zoo zijn de kudde Schapen en Bokken, met de Kinderen en den Hond, de hoofdzaak der voorstelling geworden. De groepering is hier meesterlijk. De teekening en vooral de uitvoering der Schapen, Bokken en van den Hond zijn zeer goed; enkele Schapen zijn waarlijk fraai geschilderd. Ook het Landschap is goed geschilderd en stemt overeen met de goed behandelde lucht.

Wat de Teekening betreft, zoo is no. 1 goed van voorstelling, ook naar den geest der vraag, maar is zeer gebrekkig in den afstand der gronden en zoodoende ook in de proportie der daarop voorkomende figuren en voorwerpen. Een gedeelte der eigenaardige stoffaadje is ruw bewerkt en het geheele blad wat dik opgewasschen.

No. 2 is in de eerste plaats verward in de ordonnantie. Dan zijn de voorwerpen schier alle gebrekkig in de teekening, 't welk vooral moet gezegd worden van de jonge Varkens, die er al zeer zonderling uitzien. Overigens heeft de Teekenaar blijkbaar door pracht van kleuren willen vergoeden, wat hem in teekening mogt ontbreken en heeft hij nergens bonte en schitterende kleuren gespaard.

No. 3 heeft eene niet bevallige ordonnantie; het invallende licht is [illegible], maar geeft [illegible] gloed aan de voorwerpen. De voornaamste voorwerpen, de Varkens, bederven hier veel, daar ze als in den grond vastgeteekend zitten. De behandeling van geheel de Teekening is dik en scherp uitgevallen.

De Beoordeelaren waren ten slotte eenparig van gevoelen, dat geen der ingekomen Teekeningen genoegzame verdiensten bezat om bekroond te kunnen worden, doch dat daarentegen de Schilderij no. 4, met de spreuk „Wilt ge uw kennis zien vermeêren, tracht door de Natuur te leeren," in allen deele als aan de eischen der vraag en der kunst beantwoordende, der bekrooning waardig moest geacht worden.

4) Dat in de Vergadering der Leden van den 16. December ll., bij de opening van het Naambriefje bij no. 4 der Schilderijen behoorende, deze is gebleken vervaardigd te zijn door den heer *F. Lebret*, te Dordrecht.

Het Bestuur voornoemd herinnert de Inzenders der Stukken, dat de terughaling daarvan, met inachtneming van het deswege bepaalde, zal behooren te geschieden van den 1. Jan. 1852 tot den 1. Febr. daaraanvolgende, en verwittigt eindelijk de LEDEN der AKADEMIE, dat de ingekomene Stukken van heden af tot en met den 31. Dec. dezes jaars, aan het LOKAAL der AKADEMIE voor de LEDEN en hunne DAMES ter bezigtiging voorhanden zullen zijn. *Namens het Bestuur voornoemd:*

J. H. GEERTSEMA, Cz., *Secretaris.*

De inzenders van advertentien worden beleefdelijk verzocht, voortaan op den dag der uitgave de annonces, die zij in het nommer dat dan ter perse zal gaan wenschen opgenomen te zien, vóór half twaalf ure aan 't bureau te bezorgen. Later ontvangen wordende, zullen ze tot een volgend nommer moeten blijven liggen.

ADVERTENTIEN.

(7113) ** Bij akte, dd. 5 Februarij 1852, behoorlijk geregistreerd, voor den EdelAchtb. Heer Kantonregter te Utrecht gepasseerd, is aan ELISABETH SCHONENBERG, handligting verleend om te hebben de geheele ontzegt[illegible] der beschikking over haar inkomsten [illegible] van verhuringen, het uitoefenen van eenig handwerk of beroep, het oprigten van of deelnemen in eenige fabriek, [illegible] handel.

Utrecht 5 Februarij 1852.

(7114) ** De Notaris H. BLANKEN, Dz., te Schoonhoven, is voornemens op Dingsdag den 17 Februarij 1852, des voormiddags te 10 ure, te Oudewater, publiek te verkoopen:

Eene kapitale HOFSTEDE, n°. 39, met 11 bunders, 62 roeden, 89 ellen uitmuntend goed BOUW- WEI- HOOI- en BOOMGAARDLAND, onder de gemeente Willeskop, en 7 bunders, 39 roeden, 10 ellen best gegleaarde BOUW- WEI- en HOOILAND, in den polder Rateles, gemeente Heeskop; alles gelegen aan den grooten weg van Utrecht op Gouda.

Verhuurd tot 22 Februarij en 1 Mei 1853 aan DIRK VAN LEEUWEN, voor ƒ 546 jaarlijks.

Breeder bij billetten en nadere informatiën te bekomen bij gezegden Notaris.

TE HUUR.

(7115) ** Eene Heeren HUIZINGE bestaande in acht Kamers, Keuken, Kelder, Meidekamer, Zolders, enz., en kleinen Tuin; staande buiten de Wittevrouwen-poort aan den Straatweg naar Zeijst; te aanvaarden primo Mei 1852, huurprijs ƒ 360.

Eene dito Heeren HUIZINGE, bestaande in vijf Kamers, Keuken, Kelder, Zolder, enz., met eene Plaats, staande buiten de Catharijne-barrière, riant uitzigt hebbende op de Vaart en Spoorweg, terstond te aanvaarden; huurprijs ƒ 270.

Een WINKELHUIS, geschikt voor alle affaires, gelegen in een der volkrijkste gedeelten der Stad, staande in de Lijnmarkt, bestaande in negen Kamers, ruim Voorhuis, Kelderkeuken en Kelders; dadelijk te aanvaarden; huurprijs ƒ 460.

Een ONDERHUIS, bestaande in drie Kamers, Keuken, Plaats en Tuin, Zolder en Meidekamer, staande aan het Begijnehof; huurprijs ƒ 160; te aanvaarden primo Mei.

Te bevragen bij D. DE LEUR, aannemer buiten de Catharijne-barrière.

TE HUUR,

(7116) ** met primo Mei e. k., een BOVENHUIS, met vrijen opgang drie Kamers en Meidenkamertje, Zolder en Kelder, Regenwater en verder met alle gemakken voorzien, op eene der beste standen. Informatiën bij G. WIJERS, Lijnmarkt, No. 48.

TE HUUR.

(7117) ** voor eene of twee Dames of wel voor een paar echte lieden, drie geheel of gedeeltelijk GEMEUBELEERDE KAMERS, met den kost, in een stil gezin, op eenen fatsoenlijken stand. Nadere informatie onder letter A. aan het bureau dezer courant.

(7118) ** Wordt TE HUUR gevraagd tegen primo Mei aanstaande, of vroeger, voor twee fatsoenlijke Heeren, eene WONING of twee à drie vrije KAMERS, in eene Boederij, in de omstreken van Utrecht, met Kost en Bewassching tegen billijken prijs. Adres *franco*, letters A. Z. etc., aan het Bureau dezer Courant.

(7119) ** Door eenige zijner geëerde begunstigers daartoe aangezocht, zal bij den ondergeteekende voortaan 's morgens van 12 tot 1 ure verkrijgbaar zijn:

Schildpadsoep, Pasteitjes en Bouillon.

Verder beveelt hij zich bij voortduring aan voor het leveren van enkele schotels DINÉS en SOUPÉS, waarvoor ook bij hem aan huis zeer geschikte locaten zijn te verkrijgen.

Utrecht, [illegible] C. F. KLOKKE,
Lijnmarkt, [illegible] Kok en Pasteibakker.

NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP.

AFDEELING UTRECHT.

(7120) ** De Afdeeling Utrecht van het Nederlandsch Bijbelgenootschap heeft in haar Depôt, ten huize van de Wed. WETTER en ZOON, Boekhandelaars op de Oude Gracht, [illegible] de volgende Bijbels en Testamenten, door voornoemd Genootschap uitgegeven, tot verminderde prijzen verkrijgbaar gesteld, als:

BIJBELS.

A De geheele Staten Bijbel in groot 8° in half zwart lederen band	ƒ 1,00.
AA id. id. in heel lederen band	1,50.
B id. id. in 12° druk van *Spin en Zoon* in id.	1,00.
C id. id. met Psalmen in id.	1,10.
1 id. in 4° Engelsch in heel lederen grove letter	7,00.
2 id. in 8° id. id.	3,00.

Oude Testament.

A in groot 8° in alles als boven bijbel A	0,90.
3 in id. Duitsche letter en heel led. band	1,20.

Nieuwe Testamenten.

A in groot 8° in alles als boven bijbel A	0,10.
B id. 12° in half linn. b. groote letter	0,30.
C id. id. met Psalmen in heel lederen band grove letter	1,00.
D id. 32° in heel linnen band	0,20.
E in id. met Psalmen in geslagen maroquinen band	[illegible]
EE in id. id. verguld op snee	0,75.
F in 18° in heel linnen band	[illegible]
FF in id. id. in geslagen maroquinen band verguld op snee	0,80.
F Het Nieuwe Testament in het Javaansch klein folio linnen band	15,00.
4 id. id. Roomsche tekst groot 8° in heel lederen band	1,00.
5 id. id. id. 32°	0,15.
6 id. id. Hoogduitsch 8° id.	0,30.
7 N. T. Hoogduitsch 18° in led. band	0,35.

[illegible]

Bestellingen van buiten moeten franco en à contant geschieden.

DE GUNST. Mariastraat.

(7121) ** De ondergeteekenden hebben de eer hare geëerde begunstigers te berigten, dat zij met 1° Februarij 1852 hunnen Winkel geopend hebben in de Mariastraat, in het vak van MODEARTIKELEN, MANUFACTUREN, GAREN, BAND, enz., benevens het vervaardigen van HOEDEN, MUTSEN, JAPONNEN, etc., volgens laatste Journalen; belovende eene prompte en civiele bediening, en verzoeke een ieders gunst en aanbeveling.

Utrecht, 4 Februarij 1852.

Gezusters GROEN.

(7122) ** Bij L. E. BOSCH EN ZOON zijn uitgekomen en bij de voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

I.

[illegible] VAN [illegible] VAN [illegible]

NADER ADRES

AAN DE

PROVINCIALE STATEN VAN UTRECHT,

[illegible]

WIJZIGING VAN HET REGLEMENT

[illegible] VAN DEN LEKDIJK BOVEN-DAMS.

Prijs ƒ 0,50.

II. KABINETSBIBLIOTHEEK

DER

VADERLANDSCHE

LETTERKUNDE.

ANTHOLOGIE

UIT DE

PROZASCHRIFTEN

VAN

JONA WILLEM TE WATER,

EN UIT DE

GEDICHTEN

VAN

LUCRETIA WILHELMINA VAN MERKEN.

Prijs ƒ 0,70.

III. UTRECHTSCHE VOLKS-ALMANAK VOOR 1852.

Met het Portret van den Heer [illegible] N. F. J. KIEN, en Plaatjes.

In Karton à ƒ 1,20.

Het Portret in grooter formaat is afzonderlijk verkrijgbaar gesteld bij hen en bij de HH. GANDELL, VAN TERVEEN, BROSE en NOBEL [illegible]

IV. STATISTIEK VAN UTRECHT,

bevattende Naamlijst der Geborenen, Gehuwden en Overledenen, Opgave der openbare Verkoopingen van vaste Goederen en voor van de Marktprijzen, Waterhoogte op de Rivier de Lek te Vreeswijk, en op den Vaartschen Rijn (te Utrecht), Bevolking, Waarnemingen, gedaan te Utrecht op het Meteorologisch Observatorium door Dr. F. W. C. KRECKE [illegible]

218. Staats-Loterij.

Trekking der Derde Klasse.

1ste Lijst No. 2856 ƒ 2500. No. 4551 ƒ [illegible] ieder ƒ 1000. 2de Lijst No. 14079 ƒ 25,000. No. 7894 ƒ 1250. No. 19001, 13166, 10645 en 15987 ieder [illegible] No. [illegible] 4682, 8068 en 11964 ieder ƒ 1000.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg.)

Feb.	Uren.	Wind-rigting.	kr.	Barom. bij 0°	Therm. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Meteorologisch
				mm					
3	8	wzw.	3	761,37	46,2		0.97	2.8	Zwaar bewolkt.
	2	nw.	2	63,61	46,9	+ 7.2	76	0.3	Ligt bewolkt.
	10	w.	1	65,29	39,0		95	0	Id.
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		98	0	Bijna helder.
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	92	0.4	Zw. bew.; regen.
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	Id.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 4 Februarij 1852.

OMSCHRIJVING.	volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels. van	tot	gebl.
NEDERLAND.			
Werkel. Schuld. 2½ pCt.	$57^{13}/_{16}$	58	58
dito dito 3 „	68⅞	68⅝	68¾
dito dito 4 „	[illegible]	89	89
Amortisatie Sijndicaat 3½ „	80¾		
Oost-Ind. Leening. 4 „	87⅞	88	88
FRANKRIJK.			
Certificaten 3 pCt.	$61^{3}/_{16}$	61¼	61¼
RUSLAND.			
bij Hope & Comp. 5 pCt.	[illegible]		
dito 1828 en 1829. 5	[illegible]		
dito dito 1840 . 4 „	88	88¼	88¼
Certificaten bij Stieglitz 4 „	[illegible]		
dito Stieglitz N.	[illegible]		
dito Adm. te Lond. 4½ „	99		
POLEN.			
[illegible]	[illegible]		
SPANJE.			
Oblig. Ardoin 5 pCt.	[illegible]		
[illegible]	[illegible]		
Onb. Stukken	17⅛	18	17⅞
Obligatien 5 „	41¼		
Binnenl. Schuld	[illegible]		
Ardoin Coup.	9½	9⅝	
OOSTENRIJK.			
[illegible]	[illegible]		
dito [illegible]	80		
dito 2½ „	38⅛	38¼	
BELGIË.			
Certific. bij Rotschild 2½	48		
PORTUGAL.			
te Londen 4 pCt.	35⅝	$35^{11}/_{16}$	
dito dito 4 „	$34^{11}/_{16}$	34⅞	[illegible]
AMERIKA.			
Ven. Obl. 6 pCt. 3½ „	35¾	36	
Grenada Obligat. 1¾ „	$16^{11}/_{16}$	$17^{10}/_{16}$	
Mexico Obl. 1837 à 100 5 „	31⅜	$31^{7}/_{16}$	31⅞
Noord-Amerik. Am. Bank-Act	4⅝	4¾	4¾

Maatsch. v. Weld. 80; Spanje, nieuwe 18⅛, [illegible] Fr. uitg. 35⅞ [illegible] Oostenr. Metall. Lett. B. 5 pCt. 80 [illegible] [illegible] Venez. uitg. 12⅛ [illegible] Louisiana 100.

Binnenlandsche fondsen waren heden over het algemeen zeer vast; Fransche fondsen mede aangenamer; Spaansche goed prijshoudend; Portugesche hooger in koers; Russische en Oostenrijksche williger; Zuid-Amerik. over het algemeen flaauwer.

KOERS VAN HET GELD.

BELEENING 2½. PROLONGATIE 2½. DISCONTO [illegible]

Utrecht, bij L. E. Bosch [illegible]

Zitting van den Stedelijken Raad
van 29 Januarij 1852.

Tegenwoordig zijn 26 leden. Afwezig de heeren Jhr. Mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, Dr. *S. Karsten* en *E. U. C. van Doorn*.

De secretaris doet lezing van het Koninklijk besluit, waarbij op nieuw tot Burgemeester dezer stad wordt benoemd de heer Mr. *N. P. J. Kien*.

Na die lezing neemt de Burgemeester het woord, en zegt nagenoeg het volgende: «Op nieuw door het vertrouwen des konings geroepen, om als hoofd van het plaatselijk Bestuur van deze aanzienlijke stad op te treden, welk vertrouwen, genoten niet alleen van WILLEM III, maar ook van WILLEM I en II, ik op hoogen prijs stel, gevoegd bij de welwillendheid van Utrechts Burgerij, mij den moed geeft om deze moeijelijke taak op mij te nemen, neem ik die betrekking gaarne aan. Deze taak is echter, door de nieuwe orde van zaken moeijelijker geworden, en daarvoor reken ik voortdurend op de ondersteuning van dezen Raad. Schenk mij die, zoo als ik ze tot dus verre mogt ondervinden, tot welzijn van de Burgerij aan onze gezamentlijke zorgen toevertrouwd."

De Burgemeester merkt op, dat er, na de voltooijing van de Catharijne Brug, dient bepaald te worden, hoe de aanleg aan die zijde der stad zal plaats hebben. Door den vorigen Raad is een hoofdplan vastgesteld. Thans is het wenschelijk, dat deze vergadering een meer gedetailleerd plan vastselle voor den verderen aanleg. — Burgemeester en Wethouders stellen daarom voor eene commissie te benoemen, om met Burgemeester en Wethouders in overleg te treden, tot het gereed maken van eene daartoe betrekkelijke voordragt aan den Raad. — Dienovereenkomstig wordt besloten. Tot leden der Commissie worden benoemd de heeren *H. A. Bake*, Mr. *J. H. C. van Hengst*, Mr. *P. C. Walland*, Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn* en Dr. *A. Vrolik*.

De Burgemeester berigt, dat er is ingekomen een adres van eenige kooplieden dezer stad, inhoudende verzoek, om, tot instandhouding van den kleinhandel, het houden van openbare verkoopingen van nieuwe goederen te dezer stede te keer te gaan. Dit rekwest is onderteekend door ruim 60 kooplieden. — In handen eener Commissie, bestaande uit de heeren *P. C. Vosvinkel Dorselen*, Mr. *W. R. Boer* en Mr. *S. J. van Lier*.

Wordt overgegaan tot het benoemen van 6 leden voor de Commissie, bedoeld bij art. 166 der Gemeentewet. — Het bureau van stemopneming wordt waargenomen door de heeren Mr. *W. M. J. van Dielen*, Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn*, Dr. *G. Munnicks van Cleeff* en *H. A. Bake*.

1e stemming Mr. *J. Ackersdijck* 33; Mr. *J. J. van der Hagen van den Heuvel* [illegible]; *P. M. Jongeneel* 1.

2e stemming Mr. *J. J. van der Hagen van den Heuvel* [illegible]; Mr. *C. L. Schüller tot Peursum* [illegible], Jonkh. Mr. *H. A. M. van Asch van Wijck* 1; Mr. *J. C. Voorduin* 1; Mr. *J. F.* Baron *van Reede van Oudtshoorn* 1.

3e stemming Jonkh. Mr. *H. A. M. van Asch van Wijck* 11; Mr. *J. C. Voorduin* 2; Mr. *C. L. Schüller tot Peursum* 3; Mr. *W. R. Boer* 1; Mr. *C. L. de Vos* 2; Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn* 1; Mr. *J. G. J.* baron *van Ittersum* 1; Mr. *P. Verloren van Themaat* 1; *P. C. Vosvinkel Dorselen* 1.

4e stemming Mr. *P. C. Walland* 11; Mr. *C. L. Schüller tot Peursum* 3; Mr. *J. C. Voorduin* 3; Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn* 2; Mr. *C. L. de Vos* 2; *P. C. Vosvinkel Dorselen* 1; Mr. *P. Verloren van Themaat* 1.

De heer Dr. *S. Karsten* neemt zitting, zoodat tegenwoordig zijn 27 leden.

5e stemming Mr. *J. C. Voorduin* 11; Mr. *W. R. Boer* 3; Mr. *C. L. Schüller tot Peursum* 2; Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn* 3; Mr. *P. Verloren van Themaat* 2; Mr. *J. J. Nahuijs* 1; Mr. *S. J. van Lier* 1; Mr. *C. L. de Vos* 1.

6e stemming Mr. *W. R. Boer* 15; Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn* 3; Mr. *C. L. Schüller tot Peursum* 2; Mr. *S. J. van Lier* 1; Mr. *P. Verloren van Themaat* 1; Dr. *S. Karsten* 1; Mr. *C. L. de Vos* 1.

De 6 eersten zijn dus allen bij volstrekte meerderheid benoemd.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het Rapport der Commissie, belast met het onderzoek naar de in Prov. Blad no. 81 gegeven nadere voorschriften, ten aanzien der te heffen Gemeente opcenten op de personele belasting. — In de eerste plaats wordt in behandeling gebragt het ontwerp-besluit tot invordering der belasting boven bedoeld.

De heer Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn* is van gevoelen, dat de Raad geen bevoegdheid heeft tot het nemen van een besluit, zoo als het thans is voorgedragen. Art. 242 der Gemeente-wet in aanmerking nemende is het Spr. voorgekomen, dat men eerst moest vragen, wat men door huurwaarde verstaat? — Spr. meent, dat dit de huurwaarde is, waarvoor men is *aangeslagen*, en niet de huurwaarde in het algemeen, o. a. uit de tabel, gevoegd achter de Gemeente-wet. De wetgever heeft kennelijk gewild, dat uitsluitend naar *dien maatstaf* de heffing der opcenten, ook voor de overige grondslagen, zoude worden geregeld. — Waar die maatstaf ontbreekt, kan geene heffing van opcenten plaats hebben.

De Burgemeester merkt op, dat dit alleen op art. 2 betrekking heeft, en opent dus de beraadslagingen over de verschillende artt.

De heer Mr. *J. J. van der Hagen van den Heuvel* ziet de zwarigheid door den heer *van Reede van Oudtshoorn* in het midden gebragt, niet in. Art. 240 geeft het regt om de belasting te heffen, en art. 242 geeft de opklimming aan naar gelang van de huurwaarde zonder aanduiding dat dit enkel aanduid de huurwaarde waarvoor men in de belasting is aangeslagen. De geopperde zwarigheid is tevens ondenkbaar, want, die inwoonen zullen worden aangeslagen naar den hoogsten grondslag, met het regt om op de eenvoudigste wijze ontheffing van die belasting te vragen, als zij daartoe gronden mogten kunnen aanvoeren.

De heer Mr. *C. L. de Vos* vereenigt zich met het denkbeeld van den heer *van Reede van Oudtshoorn*. Wanneer men de wet inziet, dan vindt men, dat het Gemeente Bestuur alleen opcenten op de personele belasting kan heffen, en dus, dat iemand eerst in de personele belasting moet zijn aangeslagen. Iemand, die dus niet voor huurwaarde is aangeslagen, kan ook niet in het betalen van de opcenten op de huurwaarde deelen, want dat zou voor hem eene nieuwe belasting zijn.

De heer Mr. *W. M. J. van Dielen* merkt op, dat hij, die niet voor huurwaarde is aangeslagen toch kan deelen in het betalen van opcenten op den 5en en 6en grondslag.

De heer Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn* wederspreekt dit gevoelen, en zegt, dat vermits de wetgever alleen op het oog heeft de huurwaarde, waarvoor men is *aangeslagen*, de concept verordening personen betreft, die niet bij de wet bereikbaar zijn; dat de voorgestelde heffing dus eene *aanvulling* is der wet, waartoe deze Raad niet bevoegd is.

De heer Mr. *J. Ackersdijck* verwondert zich niet over de moeijelijkheden, welke men in deze zaak vindt; ook bij hem is dit in het eerst het geval geweest. Echter is het Spr. gebleken, dat de wetgever er niet aan heeft gedacht, dat men personele belasting zou betalen zonder voor huurwaarde aangeslagen te zijn. Nu is de vraag, of wij hen, die in de rijksbelasting niet zijn aangeslagen wegens huurwaarde, van de betaling van alle opcenten behooren vrij te laten. Dit zou zijn tegen den geest der wet; immers die personen moeten de belasting opbrengen, welke haar kunnen betalen. Er zijn er velen, die niet ter zake van huurwaarde zijn aangeslagen omdat zij bij anderen inwonen, en toch meer gegoed zijn dan vele anderen, die wel aangeslagen zijn. De belasting is algemeen, maar de schaal is naar de *huurwaarde* bepaald, zoo die huurwaarde bestaat, hoewel er geen landsbelasting van wordt betaald. Die dus bij iemand inwoont, en bedienden of paarden houdt, zal nu moeten mede betalen; en ons reglement veronderstelt, dat de huurwaarde zijner woning *f* 90 of meer bedraagt; evenwel, kan hij aantoonen, dat zij minder bedraagt, zoo kan hij verlaging der opcenten of vrijstelling vragen. In de wet staat niet: die geen belasting op de huurwaarde betalen zullen van opcenten op alle andere vrij zijn. Neen, het is de geest der wet, dat zij mede zullen dragen in de algemeene belasting. — Wij volgen slechts de schaal aan. Spr. gelooft dat de Raad hiertoe bevoegd is, en dat de heffing uiterst billijk is. — De heer *de Vos* heeft gezegd, voegt Spr. er bij, dat het geen opcenten zijn, 't zijn wel degelijk opcenten op datgene wat zij werkelijk aan het Rijk betalen.

De heer Mr. *S. J. v. Lier* vereenigt zich met het bezwaar door de heeren *v. Reede v. Oudtshoorn* en *de Vos* geopperd. Spr. zegt: opcenten kunnen wij heffen, doch geene belasting, bij wijze van *suppletie* der wet. Spr. meent, dat het voorstel hiertoe zoude leiden en verwijst, ten betooge hiervan, naar de discussiën, welke men in de Tweede Kamer der Staten Generaal over dat punt heeft gehouden. De vraag kan niet zijn, wat *wenschelijk*, maar wat *wettig* is, en, uit laatstgemeld oogpunt, meent Spr. zich tegen het voorstel te moeten verklaren.

De heer Mr. *C. L. Schüller tot Peursum*, lid der commissie, zegt, dat het volstrekt de bedoeling der Commissie niet is geweest, om eene belasting te heffen buiten de Rijks belasting. Het voorstel grondt zich alleen op den 5. en 6. grondslag der personele belasting, welke men aan het Rijk betaalt. Men verlangt de opcenten voor de gemeente ook daarvan, als zijnde het ongeoorloofd, hen, die slechts naar die twee grondslagen zijn aangeslagen, vrij te laten, omdat zij niets naar de huurwaarde betalen. Wanneer men dus niets naar de huurwaarde betaalt, maar meiden, knechts, paarden houdt, dan wordt men getaxeerd, en moet dus mede betalen. — De kwestie is echter over 10 cents. Het is de vraag, of eene dame, die op kamers woont, maar eene meid houdt, 10 dan wel 50 ct. mede zal betalen.

De heer Mr. *J. F.* Baron *van Reede van Oudtshoorn* let minder op de grootte of kleinte der zaak, dan wel op de zaak zelve. Spr. geeft gaarne toe, dat het billijk zijn zou, zoo als de heer *Ackersdijck* opmerkte, maar daar de wet duidelijk spreekt, behoort men niet naar den geest der wet te zoeken. Wel kan de wetgever deze wet veranderen, maar deze Raad niet. Ten einde de door de Commissie bedoelde personen te kunnen treffen, heeft men zijne toevlugt genomen tot eene fictie. — Dit is in strijd met de wet, welke *waarheid* tot grondslag stelt, en daartoe geenen anderen maatstaf aangeeft, dan de huurwaarde, waarvoor men belastbaar is. — Het staat dezen Raad niet vrij om hetgeen waarin de wetgever niet heeft gedacht door eene verordening aan te vullen.

In omvraag wordt deze verordening met 16 tegen 11 stemmen aangenomen. Tegen de heeren Mr. *J. G. J.* baron *van Ittersum*, Dr. *A. Vrolik*, *H. A. Bake*, *J. C. Schuurman*, Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn*, Mr. *W. R. Boer*, Jonkh. Mr. *W. Bosch van Drakestein*, Dr. *G. Munnicks van Cleeff*, Mr. *C. L. de Vos*, Mr. *S. J. van Lier* en Mr. *J. J. Nahuijs*.

Thans komt in beraadslaging het 2e ontwerp van de verordening.

Alle de artt. worden achtereenvolgens aangenomen.

Het geheel in omvraag gebragt, wordt met 18 tegen 9 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *H. A. Bake*, Mr. *J. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn*, Mr. *W. R. Boer*, jonkh. Mr. *W. Bosch van Drakestein*, Mr.

C. L. de Vos, Mr. *S. J. van Lier*, Mr. *J. J. Nahuijs*, Mr. *J. G. J.* baron *van Ittersum* en Dr. *A. Vrolik*.

Beide stukken zullen naar Gedep. Staten worden verzonden, ten einde de goedkeuring des Konings er op te erlangen.

Aan de orde is het Rapport van de Commissie betreffende [illegible] Stedelijke [illegible] van een Kameraar tevens Secretaris over de Hooge en Lage weide.

De heer Mr. *P. Verloren v. Themaat* kan zich met de gronden, door de Commissie aangevoerd, niet vereenigen, maar staaft met historische gronden, dat het Stedelijk Bestuur steeds de regten van Ambachtsheer over de Hooge en Lage Weide heeft uitgeoefend.

De heer Mr. *J. J. Nahuijs* ondersteunt niet alleen het gevoelen van den vorigen spreker, maar beweert, dat uit onderscheidene stukken ten duidelijksten blijkt, en bij het voor bewezen houdt, dat de Hooge en Lage Weide eene Ambachts-Heerlijkheid der stad Utrecht was, als 1°. uit eene lijst der heerlijkheden in het sticht van Utrecht, te vinden bij *van de Water* Utr. Placaatboek, Tom. I pag. 154, op welke de Hooge en Lage Weide voorkomt, en 2°. uit een acte van verkoop door de Staten van Utrecht aan de stad van de *Ambachts-Heerlijkheid* insgelijks vermeld bij *van de Water*, Tom. III, pag. 36, en dit in verband met pag. 40, en volgende. Dewijl spreker alzoo met het in het adres beweerde, niet kan instemmen, zal hij tegen het opzenden van dit adres stemmen.

Beide Sprekers worden door den heer Mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel* ondersteunt.

De heer Dr. *G. Munnicks v. Cleeff* meent, dat er nog eene andere Hooge Weide is, van welke in de historie als Ambachtsheerlijkheid gesproken wordt.

De heer Mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel* zegt dat de transportbrieven door hem uit v. d. Water aangehaald blijkbaar behooren tot percelen liggende in deze zelfde Lage Weide als waarover nu de rede is.

De heer Mr. *A. J. v. Beeck Calkoen*, lid der commissie, meent, dat deze kwestie van ambachtsheerlijkheid eene dwaling is, vroeger ongemerkt ingeslopen, maar dat ze nimmer heeft bestaan.

In omvraag, of de Raad aanneemt, dat hij bewust regt op deze voordragt te hebben, wordt dit met 16 tegen 11 stemmen aangenomen. Tegen: de heeren Mr. *J. J. van der Hagen van den Heuvel*, Mr. *J. G. J.* baron *van Ittersum*, Mr. *J. H. C. van Hengst*, jhr. Mr. *W. Bosch van Drakestein*, *P. G. Konneinkel*, *Doesselen*, Mr. *C. L. de Vos*, Mr. *S. J. van Lier*, Mr. *J. J. Nahuijs*, Mr. *J. Ackersdijck*, Mr. *P. Verloren van Themaat* en Mr. *N. P. J. Kien*.

Thans komt het adres zelf in beraadslaging.

De heer Mr. *J. J. Nahuijs* beweert er twee onduidelijkheden in aangetroffen te hebben.

De heer Mr. *J. Ackersdijck* zegt, dat het uit de discussie gebleken is, dat de stad sedert 100 jaren beschouwd is als ambachtsheer; — dat hij de mogelijkheid niet ontkent, dat dit eene dwaling zoude geweest zijn. Dat het ook mogelijk is, dat het regt om deel te nemen aan de benoeming van een kameraar van den polder niet met het heerlijk regt zamenhing. Maar dat dan, toch de dwaling omtrent het bestaan der heerlijkheid, of omtrent den grond van de voordragt van den kameraar vooraf behoorde bewezen te zijn. Dat zulk bewijs in het adres niet geleverd wordt, en het hem daarom ongeraden voorkomt dit adres te dienen.

De heer Mr. *C. L. Schiller tot Peursum*, lid der commissie, ontwikkelt, dat men niet zoo voor eene dwaling behoeft te vreezen, en dat het heerlijke regt nimmer heeft bestaan, zoodat men gerust dit als basis van het in het adres aan Z. M. aangevoerde kan bezigen.

In omvraag wordt het adres met 15 tegen 12 stemmen aangenomen. Tegen: de heeren Mr. *C. L. de Vos*, Mr. *S. J. van Lier*, Mr. *P. C. Walland*, Mr. *J. J. Nahuijs*, Mr. *J. Ackersdijck*, Mr. *P. Verloren van Themaat*, Mr. *J. J. van der Hagen van den Heuvel*, Mr. *J. G. J.* Baron *van Ittersum*, Mr. *J. H. C. van Hengst*, *C. J. van Veersen*, Mr. *J. C. Voorduin* en Mr. *N. P. J. Kien*.

Een afschrift van dit adres zal gezonden worden aan Dijkgraaf en Heemraden van den polder de Hooge en Lage weide, ten einde zij bekend zouden worden met de gronden die den Raad hebben bewogen, om zich tot den Koning te wenden.

Aan de orde is het Rapport van de Commissie, belast met het verzoek van den plaatselijken kommandant om vrije woning of vergoeding daarvoor.

De heer Mr. *N. P. J. Kien* is het met de Commissie eens, dat er geen regtsgrond bestaat, om vrije woning of eene vergoeding daarvoor aan plaatselijken [illegible] toe te kennen. Spreker gelooft ook niet, dat dit de grond geweest is waarop die vrije woning in vroegeren tijd is verleend, maar meer als een blijk van welwillendheid. Men moet deze zaak niet alleen uit het oogpunt van regt en verpligting beschouwen, maar uit dat van het belang, dat de Regering er bij kan hebben, met de andere autoriteiten in deze stad op den meest vriendschappelijken voet te staan. Spreker meent, dat dit ook in andere gemeenten zoo is aangenomen.

De heer Mr. *J. Ackersdijck* meent, dat men het door den Burgemeester aangevoerde nader zou behooren te onderzoeken, om te zien in hoe verre de stad er belang bij heeft. Spr. is op deze zaak niet voorbereid, doch meent evenwel, dat de verstandhouding met de andere autoriteiten van zelve moet komen, en dat die op geenerlei wijze behoeft gekocht te worden. Het is eene andere vraag of de kommandant diensten aan de stad bewijst, welke buiten den kring zijner ambtsfunctien liggen. In dit geval ware het wenschelijk dat die diensten bekend gemaakt wierden. Spr. is tegen het denkbeeld om een geschenk aan een ambtenaar te geven, ten einde daardoor eene betere verstandhouding te erlangen, of hem aan te sporen tot betere nakoming zijner verpligtingen, of tot meerdere welwillendheid, dat zou beneden de waardigheid zijn van zulk een ambtenaar.

De heer Mr. *J. C. Voorduin* zegt, dat dit laatst besprokene in aanmerking zou kunnen komen. De Commissie heeft zich echter gehouden bij het verzoek, zoo als het gedaan is. Dezelfde vraag is ook vroeger door denzelfden kommandant aan Burgemeester en Wethouders gedaan, die haar teregt hebben afgeslagen als noch op eenige wettelijke verpligting, noch op eenig antecedent gegrond. Dat men den kommandant in de gelegenheid stelt, om gemakkelijk bij de hand te zijn, is wel eene zaak van groot belang voor de stad. Het rapport, zoo als [illegible] beweeggronden opgegeven, dan zou men tot een ander resultaat kunnen komen, en de Commissie is dan gaarne bereid die andere inzigten te overwegen. Eerst zal men evenwel behooren uit te maken, of wij de vraag moeten inwilligen, ja dan neen; uitgemaakt zijnde, wat regtens *verpligtend* is, kan later overwogen worden, wat men *onverpligt* zoude kunnen doen.

De heer Mr. *J. G. J.* Baron *van Ittersum* spreekt in denzelfden zin. Spr. zegt, dat het wel eene teleurstelling kan zijn voor den nieuwen kommandant, wanneer hij, wetende, dat zulk eene vergunning hier vroeger bestond, hierop eenigsins gerekend heeft, en bij nu die vergoeding zoude moeten missen. De commissie heeft in hare beraadslagingen ook dit punt niet over het hoofd gezien, maar gemeend er zich niet door te mogen laten binden, te meer daar zulke vergunning, althans voor zoo ver haar bekend is, nergens in ons land bestaat. Alleen te Amsterdam heeft de kommandant der stad eene vrije woning, doch de oorsprong daarvan rust op geheele andere gronden. Intusschen moet men de zaak toch ook niet overdrijven, maar wel degelijk in aanmerking nemen, dat van eene eigenlijke vrije woning hier niet sprake is. De kommandant der stad koos, indien hij zulks verkoos, de woning op de Wittevrouwen straat huren voor *f* 300, en zoo hij ergens anders ging wonen en het huis dan aan een ander werd verhuurd, zoo als gewoonlijk voor *f* 300, ontving hij die *f* 100 als toelage, nooit als schadevergoeding voor het gemis van vrije woning.

De heer Mr. *N. P. J. Kien* meende alleen den Raad te moeten mededeelen, welke vroeger de beweeggronden waren tot die te gemoetkoming aan den kommandant. Spr. is wel verre van de gedachte, dat die welwillendheid zou moeten worden gekocht, als ook in de meening deelende, dat de kommandant even goed zijn pligt zou waarnemen al werd hem die toelage niet toegekend.

In omvraag wordt de conclusie van het rapport met 24 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *H. A. Bake*, Mr. *A. J. v. Beeck Calkoen* en Mr. *J. Hinlópen*.

Van dit besluit zal kennis gegeven worden aan den adressant.

Aan de orde is de benoeming van een lid voor het bestuur over de vereenigde [illegible].

De heer Mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel* meent, dat men, ingevolge art. 147 der Gemeente wet, eerst zal behooren over te gaan tot het maken van eene plaatselijke verordening dienaangaande.

De Burgemeester vereenigt zich met dit gevoelen, en stelt uit dien hoofde voor, eene Commissie te benoemen, om die zaak te regelen, en deswege een voorstel te doen. — Dien overeenkomstig wordt besloten, en tot leden der Commissie worden benoemd de heeren Mr. *J. J. v. d. Hagen v. d. Heuvel*, Mr. *W. M. J. v. Dielen*, jonkh. Mr. *H. A. M. v. Asch v. Wijck*, Mr. *J. F.* baron *v. Reede v. Oudtshoorn* en Dr. *S. Karsten*.

Aan de orde is de beraadslaging over de verordening bij art. 27. 28 en 29 bedoeld. — Burgemeester en Wethouders hebben eene concept verordening opgemaakt, om aan Gedeputeerde Staten in te zenden, inhoudende, dat den 1. dingsdag van Sept. 1853 zullen aftreden 9 leden, den 1. Sept 1855, 10 leden, en den 1. dingsdag 1857 weder 10. — Dit voorstel wordt goedgekeurd, en zal alzoo de verordening aan Gedep. Staten worden medegedeeld.

Het voorstel van den Burgemeester, om eerst later de loting te doen plaats hebben, wordt goedgekeurd.

De Commissie in wier handen is gesteld het concept, tot wijziging in het reglement op de beurtvaart tusschen Utrecht en Zwolle, doet verslag bij monde van den heer Mr. *J. H. C. v. Hengst*. — De Commissie meent geen zwarigheid te vinden in het voorstel van Burgemeester en Wethouders. — Ter Secretarie, en de beraadslagingen bepaald op de volgende vergadering.

De commissie belast met het onderzoek naar de missive van Gedep. Staten, betreffende de uitdieping der Vecht, doet verslag bij monde van den heer *C. J. van Veersen*. — De Commissie is van oordeel, dat door de stad datgene wordt gedaan wat zij verpligt is, en dus van haar niet meer zal kunnen gevordert worden. De Minister is echter van meening, dat de stad ook zou behooren bij te dragen in de onlangs ontworpen [illegible] aan dat verlangen, zoude de stad:

1°. haar gedeelte dier Rivier in goeden staat onderhouden;

2°. eene verpligting tot subsidie voor de geheele verbetering op zich nemen, en

3°. haar aandeel brengen in de provinciale subsidie.

Op deze en andere gronden stelt de Commissie voor, niet toe te geven tot het verleenen van een subsidie. — Ter Secretarie, en de discussiën bepaald op de volgende vergadering.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt het woord gevraagd door den heer Mr. *P. Verloren van Themaat* en gerigt tegen den Burgemeester. Spr. zegt nagenoeg: «Met genoegen heeft de Raad in het begin van deze zitting aangehoord, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft u weder tot Burgemeester dezer stad te benoemen. Wanneer wij in aanmerking nemen, dat u reeds onder drie koningen dat vertrouwen is geschonken, en de algemeene stemming voor leden van den Raad dat vertrouwen bevestigd heeft, dan acht ik mij geregtigd het orgaan der geheele burgerij te zijn, om, in aanmerking van alle diensten door u reeds in die betrekking bewezen, ons gelukkig te achten met dit besluit van Z. M. Wij hebben gezien het belang, dat de burgerij in u stelt, de goede orde door u in verschillende tijden gehandhaafd, den ijver, waarmede gij stads belangen behartigt en moeten dus ten volle de keuze van Z. M. beamen. Het is ons om dat alles eene aangename pligt u daarmede geluk te wenschen; de Hemel spare uwe dagen, opdat gij nog vele goede diensten aan deze stad en de burgerij moogt bewijzen. Wij blijven ons in uwe vriendschap ten hoogste aanbevelen.» — Toejuiching.

De zitting wordt gesloten.

Utrecht, bij L. E. BOSCH EN Comp.